

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
HUMANITĀRĀ FAKULTĀTE**

**LIEPĀJAS UNIVERSITĀTE
HUMANITĀRO UN MĀKSLAS ZINĀTŅU
FAKULTĀTE**

**VENTSPILS AUGSTSKOLA
TULKOŠANAS STUDIJU FAKULTĀTE**

STUDIJU VIRZIENS

**„VALODU UN KULTŪRAS STUDIJAS, DZIMTĀS
VALODAS STUDIJAS UN VALODU PROGRAMMAS”**

**KOPIĢĀ DOKTORA STUDIJU
PROGRAMMA**

„VALODU UN LITERATŪRAS STUDIJAS”

Kods: 51226

RAKSTUROJUMS

Studiju virziens akreditēts līdz 18.05.2029. (DU)

Studiju programmas direktore DU: Dr. philol. prof. Maija Burima

Studiju programmas direktore LiepU: Dr. philol. prof. Diāna Laiveniece

Studiju programmas direktore VeA: Dr. philol. doc. Egita Proveja

Daugavpils 2023

SATURA RĀDĪTĀJS

I. INFORMĀCIJA PAR STUDIJU VIRZIENU	3
II. STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS	5
1. Studiju programmas raksturojošie parametri	5
1.1. Studiju programmas parametri.....	5
1.2. Studiju programmas mērķis	6
1.3. Studiju programmas uzdevumi	6
1.4. Sasniedzamie studiju rezultāti	7
2. Studiju programmas aktualitāte	8
2.1. Programmas izveides pamatojumu, atbilstību nozares tendencēm Latvijā, Eiropas Savienībā un pasaulē.	8
2.2. Programmas satura izklāsts	11
2.3. Kopš studiju programmas licencēšanas studiju programmā veikto izmaiņu uzskaitījums un pamatojums.	18
2.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā un salīdzinājuma pret plānoto studējošo skaitu licencēšanas procedūras ietvaros analīze un novērtējums (analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas).....	18
2.5. Absolventu nodarbinātības perspektīvas.	19
3. Resursi un nodrošinājums	20
3.1. Studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas),materiāli tehniskās bāzes un finansiālās bāzes raksturojums un novērtējums par atbilstību studiju	20
3.2. Pārskata periodā mācībspēku sastāva un kvalifikācijas izmaiņu analīze un šo izmaiņu novērtējums (ietekme uz studiju kvalitāti, īstenošanas nosacījumiem un atbilstība normatīvo aktu prasībām).	24
3.3. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.....	24
4. Studiju programmas licencēšanā saņemto rekomendāciju ieviešana	24
4.1. Studiju programmas licencēšanas ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju programmā novērtējums.	24

I. INFORMĀCIJA PAR STUDIJU VIRZIENU

Studiju virziena „Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” mērķis: sagatavot akadēmiskos speciālistus latvistikā, rusistikā, anglistikā, Austrumeiropas kultūras studijās; dzimtās valodas, literatūras un svešvalodu speciālistus (skolotājus, redaktorus, e-tekstu, reklāmt tekstu speciālistus, preses sekretārus), starpkultūru attiecību speciālistus Daugavpilij, Latgalei, Austrumlatvijai un valstij kopumā; starptautiska līmeņa zinātniekus lingvistikā, literatūrzinātnē un kultūrstudijās.

Studiju virziena mērķis un uzdevumi ir saistīti ar Daugavpils Universitātes attīstības stratēģiju, kura apstiprināta DU Senāta sēdē 2016. gada 7. novembrī un nosaka DU studiju virziena „Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” studiju programmu īstenošanu. “Daugavpils Universitātes attīstības stratēģija 2015.–2020. gadam”¹ (pamatojoties uz Izglītības un zinātnes ministrijas 11.01.2021. vēstuli Nr. 4-10e/21/99 „Par institūciju attīstības stratēģijām”, nacionāli savstarpēji saskaņotas izglītības un zinātnes politikas īstenošanai un pašlaik notiekošo reformu sekmīgai ieviešanai, ar DU Senāta lēmumu (2021. gada 25. janvāra DU Senāta sēdes protokols Nr. 1.) „Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijas 2015. – 2020” termiņš pagarināts līdz jaunas apstiprinātas stratēģijas darbības uzsākšanai (indikatīvi 2023. gads)). Stratēģijā īpaši uzsvērts valodas, literatūras un kultūrstudiju speciālistu sagatavošanas svarīgums un nozīme reģiona un valsts attīstībai, kā arī zinātniski pētnieciskā virziena saskaņošana ar akadēmiskās programmas realizāciju.

Daugavpils Universitāte ir lielākā reģionālā universitāte Latvijā. Tā atrodas Latgalē – robežteritorijā, kurā vēsturiski un mūsdienās ir polilingvāls, multietnisks un daudzkonfesionāls iedzīvotāju sastāvs. Tas ir būtisks priekšnoteikums DU humanitāro zinātņu pētījumiem, fokusējoties tieši uz salīdzināmās un sastatāmās metodoloģijas izmantojumu visos pētnieciskajos līmeņos: veicot tekstu korpusu apzināšanu un sistematizēšanu, lauka pētījumus, ekspedīcijas, ieviešot tradicionālus un inovatīvus instrumentus zināšanu pārnesei uz sabiedrību. DU studiju virziena „Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” misija – būt lokālā kultūrvēsturiskā un lingvistiskā mantojuma akumulētājam, glabātājam un uzturētājam, sniedzot ieguldījumu globālo valodas, literatūras un kultūras procesu attīstībā.

Latvijas Republikas ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā svarīga funkcija ir reģionālistikai, dzimtās valodas un svešvalodu izpētes un apguves, kultūras, literatūras un mākslu studijām. Tas kāpina valsts attīstības potenciālu, veido un uztur informatīvi izglītojošu materiāli tehnisko bāzi, rada jaunas zināšanas un inovācijas, reģionālajā aspektā sabalansēti piesaista cilvēkresursus, kā arī sekmē mazāk pievilcīgas valsts teritorijas sociālekonomisko attīstību, radot priekšnoteikumus gan reģiona, gan visas valsts ilgtspējīguma un konkurētspējas paaugstināšanai. Studiju virziena misija paredz sagatavot speciālistus darbam bilingvālā vidē ar mazākumtautību pārstāvjiem, valsts valodas popularizēšanu Daugavpilī, kur latviešu valoda kā dzimtā valoda faktiski ir ap 17 % iedzīvotāju un sadzīves komunikācijā to lieto neliels iedzīvotāju skaits; svešvalodu un starpkultūru attiecību speciālistu sagatavošanu Austrumlatvijai un Latvijai veiksmīgai integrācijai Eiropas Savienībā un globālajā ekonomiskajā un sociālpolitiskajā vidē.

Virziens ne tikai risina lingvistisko faktoru Latvijas Republikas iedzīvotāju konkurētspējas veicināšanā, bet ar literatūras, kultūras un vēstures studiju starpniecību pievēršas nacionālās un eiropēiskās identitātes segmentiem apgūstamo tekstu, vēstures materiāla un kultūras fenomenu

---

¹ Daugavpils Universitātes attīstības stratēģija 2015.–2020. gadam. Pieejama: https://du.lv/wp-content/uploads/2021/12/DU_attistibas_strategija_25.01.2021.-converted.pdf

raksturojumā. Šāda pieeja paredz valodu un literatūru kā materiālās un garīgās kultūras komponenti, starpdisciplināri studēt klasisko un mūsdienu tekstu un konteksta attiecības, sociālās vēstures kontekstā interpretēt naratīvos reprezentētās sociokultūras liecības.

DU studiju virziena „Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” bakalaura, maģistra un doktora studiju programmas nodrošina plaša profila speciālistu sagatavošanu. Bakalaura studiju programmas „Valodu un kultūras studijas” un „Austrumeiropas kultūras sakari, diaspora un integrācijas procesi” sagatavo teorētisko, pētniecisko un praktisko bāzi turpmākās profesijas izvēlē. Maģistra studiju līmenī studējošajiem tiek piedāvāta iespēja vai nu turpināt akadēmiskās studijas maģistra studiju programmā „Filoloģija un lietišķā lingvistika”, vai arī turpināt studijas profesionālajā maģistra studiju programmā „Starpkultūru attiecības”, iegūt teorētiskās un praktiskās zināšanas citā komunikācijas sfērā. Pēc abām maģistra studiju programmām ir iespējams iestāties jaunizveidotajā doktora studiju programmā „Valodu un literatūras studijas”, kas tika izstrādāta kā moderna starpdisciplināra programma. Doktora studiju programmas apguve nodrošina padziļinātu specializāciju atbilstoši izvēlētajai pētījuma tēmai, ievērojot jaunākās teorētiskās un metodoloģiskās pieejas, un rezultējas ar oriģināla patstāvīga pētījuma izstrādi.

Studiju virziena „Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” misija – būt lokālā kultūrvēsturiskā un lingvistiskā mantojuma akumulētājam, glabātājam un uzturētājam, sniedzot ieguldījumu globālo valodas, literatūras un kultūras procesu attīstībā. Kopīga doktora studiju programma „Valodu un literatūras studijas” ir loģisks augstākais akadēmiskās izglītības posms, kas balstās uz studējošo kompetencēm, kas apgūtas bakalaura un maģistra studiju programmu līmeņos. Viens no svarīgākajiem programmas rezultatīvajiem rādītājiem ir jauno zinātnieku, kas varēs iekļauties pasaules humanitārās jomas akadēmiskajā vidē, sagatavošana. KDSP apakšprogrammu pamats ir virzienā definētie galvenie koncepti – lingvistika, literatūrzinātne, kulturoloģija un tulkojumzinātne kā lietišķās lingvistikas aktuālais aspekts. Visas apakšprogrammas dod iespēju pētīt valodu, literatūras, kultūras procesu dažādību: dzimtā valoda, svešvalodas, valodas sinhronajā un diahronajā skatījumā, latviešu literatūras, cittautu literatūras vēsture, literatūras teorija, komparatīvistika.

Saskaņā ar apstiprināto konsolidācijas plānu, mazinot studiju programmu fragmentāciju, pēc licences saņemšanas kopīgais doktora studiju programmai „Valodu un literatūras studijas” DU, LiepU un VenA esošās doktora studiju programmas ir slēgtas, bet esoši studējošie tika pārreģistrēti jaunajā kopīgajā doktora studiju programmā, saglabājot savas budžeta vietas.

II. STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS

1. Studiju programmas raksturojošie parametri

1.1. Studiju programmas parametri

1. tabula. Studiju programmas parametri

1.	Studiju programmas nosaukums	„Valodu un literatūras studijas”	
2.	Studiju programmas nosaukums angļu valodā	„Language and literature studies”	
3.	Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	51226	
4.	Studiju programmas zinātnes nozare(attiecināms uz doktora studiju programmām)	Humanitārās un mākslas zinātnes	
5.	Studiju programmas veids	Kopīgā doktora studiju programma	
6.	Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	8.	
7.	Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	3 gadi, 120 KP	
8.	Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
	pilna laika klātie	3 gadi	latviešu un angļu
9.	Īstenošanas vieta	Pilna laika klāties studijas Daugavpilī DU Humanitārajā fakultātē DU juridiskā adrese Daugavpilī, Vienības ielā 13	
10.	Uzņemšanas prasības	Maģistra grāds humanitārajās (valodniecība un literatūrzinātne, tulkojumzinātne, vēsture, filozofija) vai sociālajās (starpkultūru attiecības, sociālā antropoloģija, sociālā psiholoģija u. c.) zinātnēs vai tam pielīdzināma 2. līmeņa augstākā profesionālā izglītība attiecīgajā nozarē; - pārbaudījums (atkarībā no izvēlētās apakšprogrammas) valodniecībā vai literatūrzinātnē vai tulkojumzinātnē; - referāts par pētījuma tēmu un pārrunas par to; - eksāmens svešvalodā (angļu, vācu vai franču valodā); - angļu valodas prasmes vismaz B2 līmenī (studijām angļu valodā).	

11.	Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija, t.s. specializācija (ja piemērojams)	<i>Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph. D.) humanitārajās un mākslas zinātnēs</i>
12.	Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	<i>Promocijas eksāmens specialitātē Promocijas eksāmens angļu valodā</i>
13.	Studiju programmas direktors/-e	<i>Dr. philol. prof. Maija Burima</i>

1.2. Studiju programmas mērķis

Doktorantūras studiju programma ir pārejas posms starp studijām un patstāvīgi veiktu pētniecisko darbu. Programma dod iespēju studējošajiem iegūt zināšanas un prasmes, kas saistītas ar viņu pašu izvēlēto, kā arī ar citām saistītām zinātnes jomām un to pētniecisko metodoloģiju. Viens no doktora programmas uzdevumiem ir sagatavot studējošos uz pētniecību orientētam darbam vai nu universitātē, vai plašākā sabiedrībā un sagatavot viņus visdažādāko profesionālo pienākumu un lomu izpildei.

Doktora studijas sniedz zināšanas par pētniecības metodēm un zinātniskajām teorijām, kuras doktoranti izmanto un aktualizē savos promocijas darbos. Pabeidzot studijas, doktoranti spēs īstenot pašu izstrādātus pētnieciskos projektus, formulējot attiecīgās problēmas un jautājumus, analizēt, apstrādāt un sistematizēt datus, kā arī tos salīdzināt ar iepriekšējiem zinātniskajiem rezultātiem.

Programmas mērķis – sagatavot profesionālus zinātniekus valodniecības, literatūrzinātnes un tulkumzinātnes jomā ar augstu pētniecisko potenciālu, kuri, izstrādājot oriģinālu un aktuālu pētījumu izvēlētajā studiju programmas apakšprogrammā, rada jaunas zināšanas un produktīvi izmanto starpdisciplināru pieeju, ir kompetenti izvirzīt un risināt mūsdienu literatūrzinātnes, valodniecības un tulkumzinātnes svarīgākās problēmas, attīstot un nostiprinot Latvijas zinātnisko potenciālu; plašāk tas nozīmē dalību Latvijas un Eiropas intelektuālās elites veidošanā, kā arī spēju ietekmēt iepriekšminēto zinātnes nozaru attīstības virzienu un prioritāšu noteikšanu.

1.3. Studiju programmas uzdevumi

Uzdevumi:

- nodrošināt kvalitatīvu zināšanu apguvi par mūsdienu literatūrzinātnes, valodniecības un tulkumzinātnes aktuālajām teorētiskajām un metodoloģiskajām problēmām, iekļaujot tās starpdisciplinārā kontekstā;
- attīstīt doktorantu prasmes un kompetenci, kas dos viņiem iespēju veikt patstāvīgus, zinātniskās atziņas un metodēs balstītus projektus un zinātniskus pētījumus, producējot jaunas zināšanas un gūstot zinātnes nozares starptautiskajiem standartiem atbilstošus sasniegumus;
- nodrošināt kvalificētu vadību doktorantu zinātniskajam darbam, veicinot akadēmiskā personāla zinātniskā darba pieredzes apmaiņu, veidojot pamatus ilgtspējīgas zinātniskās skolas pastāvēšanai un attīstībai;

- nodrošināt doktorantiem iespēju savu zinātnisko pētījumu rezultātus un teorētiskās atziņas prezentēt starptautiskās zinātniskās konferencēs un publicēt tos zinātniskos izdevumos;
- veicināt doktorantu izpratni un kompetenci zinātniskās un akadēmiskās karjeras veidošanā, orientējoties uz sadarbību ar potenciālajiem darba devējiem un komersantiem;
- iesaistīt doktorantus internacionalizācijas procesā, piedāvājot daudzveidīgas sadarbības un mobilitātes iespējas Latvijā un pasaulē.

1.4. Sasniedzamie studiju rezultāti

KDSP „Valodu un literatūras studijas” atbilst astotajam EKI līmenim (MK noteikumi Nr. 322 *Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju*²), kas ir doktora studiju līmenis.

Zināšanas

1. Pārzina un izprot lingvistiskā un literārā procesa likumsakarības un galvenās paradigmas, aktuālās zinātniskās teorijas un atziņas, pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētniecības metodes valodniecības, literatūrzinātnes un tulkojumzinātnes nozarē un dažādu jomu saskarē.
2. Izprot valodniecības, literatūrzinātnes un tulkojumzinātnes pamatjēdzienus, brīvi un produktīvi operē ar zinātnisko terminoloģiju latviešu, angļu un citās ar pētījumu saistītajās valodās; pārvalda specializētās zināšanas izvēlētajā pētniecības virzienā atbilstoši konkrētajai zinātnes apakšnozarei un ar pētījuma tēmu saistīto blakusnozaru svarīgākās atziņas.
3. Izprot humanitāro un sociālo zinātņu starpdisciplināro saistību, kā arī humanitāro zinātņu ekonomisko un tautsaimniecisko kontekstu.

Prasmes

4. Patstāvīgi formulē un kritiski analizē pētījuma problēmu un aktualitātes, izvērtē un izvēlas vai patstāvīgi izstrādā zinātniskajiem pētījumiem atbilstošas metodes un sava pētījuma metodoloģisko stratēģiju, interpretē rezultātus plašākā kontekstā, tādējādi sniedzot ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā un/vai piešķirot jaunu izpratni esošajām zināšanām, to lietošanai praksē, īstenojot oriģinālu pētījumu, kura daļa ir reprezentēta starptautiski citējamās publikācijās.
5. Pieņem zinātniski pamatotus lēmumus pētniecisko problēmu risinājumos, kritiski novērtē savus un citu pētījumus, prezentē un argumentē savu viedokli, komunicē par savu zinātniskās darbības jomu (savu nozari) ar plašām zinātniskām aprindām un sabiedrību kopumā, iesaistās starptautiskas nozīmes pētniecisku projektu īstenošanā, efektīvi sadarbojas disciplinārās un starpdisciplinārās pētniecības grupās.
6. Integrē zinātnisko pētījumus rezultātus studijuursos augstskolā, dažādu līmeņu (bakalaura, maģistra) programmu studējošo zinātnisko darbu vadīšanā, zinātnes pārneses pasākumos.

² MK noteikumi Nr. 322 *Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju*. <https://likumi.lv/ta/id/291524-noteikumi-par-latvijas-izglitibas-klasifikaciju>

Kompetence

7. Publisko zinātniskā pētījuma rezultātus nacionālās un starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros, publicē savā pētījuma rezultātus starptautiski atzītos, tai skaitā, starptautiski citējamos izdevumos.
8. Patstāvīgi paaugstina savu zinātnisko kvalifikāciju, izzinot aktuālās tendences valodniecībā, literatūrzinātnē un tulkojumzinātnē: piedāvā inovatīvas idejas pētnieciskiem projektiem, iesaistās projektu izstrādē un to pieteikšanā atbilstošās programmās un fondos, vada pētnieciskus uzdevumus organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētnieciskas zināšanas un prasmes, tādējādi turpinot attīstīt progresu izvēlētajā pētnieciskajā jomā akadēmiskā un profesionālā kontekstā.
9. Patstāvīgi vada zinātnisku kolektīvu, darba grupu atbilstošajā zinātnes apakšnozarē, organizē savu pētniecisko darbību saskaņā ar zinātnieka ētikas kodeksu, nostiprina un patstāvīgi pilnveido digitālo kompetenci.

2. Studiju programmas aktualitāte

2.1. Programmas izveides pamatojumu, atbilstību nozares tendencēm Latvijā, Eiropas Savienībā un pasaulē.

Humanitāro zinātņu nozares attīstības tendences Eiropā vērstas uz starpdisciplināritāti, dažādu tematiski atšķirīgu pētījumu virzienu integrēšanu, socioloģiskās metodoloģijas pielietošanu, jaunu metodoloģiju izstrādi. Humanitāro zinātņu uzdevums ir internacionalizācija un uz praksi orientēta profesionalizācija.

Pēdējo gadu laikā Latvijā iezīmējas tendence uzsvērt STEM jomas prioritāti. Ārvalstu speciālistu skatījumā šī tendence ir netālredzīga. Būtiska loma ir humanitārajām zinātnēm, kas nodrošina kritiski domājošas, izglītotas, uz radošumu vērstas sabiedrības pastāvēšanu. Sabiedrības daļas nespēja objektīvi uztvert un izvērtēt informācijas plūsmu, gatavība uzticēties nepārbaudītiem informācijas avotiem spilgti atklājās COVID-19 pandēmijas laikā.

Salīdzinājumā ar mūsu valsts situāciju Eiropā un pasaulē humanitārās jomas speciālisti ir pieprasīti, visu līmeņu akadēmiskās programmas humanitārajās zinātnēs pilnvērtīgi konkurē ar citiem virzieniem.

Kopīgā doktora studiju programma „Valodu un literatūras studijas” ir izstrādāta atbilstoši nozares attīstības tendencēm Eiropā un pasaulē (kas ir definētas zemāk), balstoties uz dažādu valstu universitāšu (piemēram, Veronas Universitātes (Itālija), Helsinku Universitātes (Somija), Kārļa Universitātes (Prāga, Čehija), Viļņas Universitātes (Lietuva) u. c.) pieredzes izpēti, pasaules līmeņa starptautisko konferenču aktualitāšu akceptēšanu, kā arī konceptuālā ziņojuma *Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā* (MK rīkojums Nr.345) uzstādījumiem.

Studiju programmas galvenais objekts ir valodu un literatūras studijas, kā arī valodu, literatūras un kultūras studiju sinerģija. Šādas studijas paredz dažādu (gan tradicionālu, gan jaunu un starpdisciplināru) pieeju izmantošanu. Doktora studiju programmas studiju kursu saturā ietvertas šī brīža aktuālākās nozaru tendences. Valodniecības un literatūrzinātnes pētījumus raksturo sociokulturālā konteksta svarīgums, hibrīdžanru pētniecība, starpkultūru, valodu funkcionālie un lietišķie aspekti, par ko liecina jaunākie zinātnisko rakstu izdevumi un konferenču materiāli. Tulkojumzinātnē līdzās klasiskajām pētniecības jomām arvien lielāku lomu gūst

tehnoloģiju lietojums tulkotāja praksē un ar to saistītie pētījumi. Šīs tendences ir atspoguļotas kopīgās doktora programmas studijuursos.

Pašreiz īstenojamās doktora studiju programmas būtiski atšķiras ne tikai dažādās valstīs, bet arī dažādās universitātēs. Pamatatšķirība izpaužas tādējādi, ka vienā daļā universitāšu ir lekciju un semināru veida studiju programmas, savukārt citās universitātēs doktoranti vairāk strādā patstāvīgi pēc noteiktas programmas, doktorantu un docētāju tikšanos galvenokārt reducējot tikai līdz konsultācijām. Visbeidzot, ir universitātes, kurās abi nosauktie doktorantu sagatavošanas veidi tiek apvienoti, bet kontaktnodarbības tiek organizētas galvenokārt kā teorētiskie semināri par doktoranta izvēlētajās pētnieciskās jomas problēmjautājumiem.

DU, LiepU un VeA kopīgās DSP „Valodu un literatūras studijas” saturā ir integrēta valodniecības, literatūrzinātnes un tulkojumzinātnes pētniecība. Tas mazinās gan sadrumstalotību un fragmentāciju, kā arī palielinās doktora programmas kvalitāti, jo tiks nodrošinātas padziļinātas zināšanas humanitārajās zinātnēs ar specializāciju valodniecības, literatūrzinātnes un tulkojumzinātnes jomā, kā arī tiks sekmēta prasmju un kompetenču pilnveide pētnieciskās karjeras virzībai Latvijā un ārvalstīs.

Salīdzinot DU, LiepU un VeA kopīgo DSP „Valodu un literatūras studijas” ar programmām ārzemēs, jānorāda, ka līdzīgas studiju programmas tiek piedāvātas arī Eiropā – ir izplatīta divu un vairāku nozaru vai apakšnozaru integrēšana, piemēram, Viļņas Universitātes DSP „Filoloģija” virzieni ir valodniecība, literatūrzinātne, tulkojumzinātne; Helsinku Universitātes DSP „Valodu studijas” virzieni ir valodniecība un tās apakšnozares, savukārt literatūras izpēte ir citas DSP („Filosofija, mākslas un sabiedrība”) sastāvdaļa.

DU, LiepU un VeA kopīgā doktora studiju programma „Valodu un literatūras studijas” ir līdzīga Viļņas Universitātes doktora studiju programmai „Filoloģija”, jo tajās ir integrēta dažādu valodu izpēte vairākās apakšnozarēs gan sinhroniskā, gan diahroniskā aspektā, iekļauti literatūrzinātnes un tulkojumzinātnes pētījumi.

Helsinku Universitātē piedāvātajās līdzīgajās doktora studiju programmās liels uzsvars likts tieši uz promocijas darba izstrādi (~ 200 ECTS / 130 KP), un studiju kursus (galvenokārt semināru formātā) studējošie izvēlas, ievērojot promocijas darba tēmas specifiku.

Visās salīdzinātajās doktora studiju programmās ir iekļauta internacionalizācijas komponente un pētījuma aprobācija, kas atbilst konceptuālā ziņojuma *Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā*³ apakšpunktam 2.1.

Līdzīgas starpnozaru programmas ar triju nozaru vai apakšnozaru integrēšanu tiek īstenotas arī citur Eiropā un ārpus tās, piemēram, Veronas Universitātē (Itālija) tiek piedāvāta doktora studiju programma „Filoloģija, literatūra un izpildītājmāksla; ārzemju literatūra, valodas un valodniecība”, Londonas Universitātē (Lielbritānija) – „Angļu literatūra, amerikāņu literatūra, grāmatu vēsture, modernās valodas, digitālās humanitārās zinātnes”.

Valodu un literatūras studijas ir visu apakšprogrammu stūrakmens, uz kura bāzes tiek attīstīta specializācija. Šie fakti arī nosaka Viļņas Universitātes DSP „Filoloģija” un Helsinku Universitātes DSP „Valodu studijas” un „Filosofija, mākslas un sabiedrība” izvēli detalizētākam salīdzinājumam. Tas atklāj, ka DU, LiepU un VeA kopīgā doktora studiju programma piedāvā aptuveni tādu pašu sagatavotību, kā citās valstīs Eiropā.

Jāuzsver, ka humanitārās zinātnes un tieši valodniecības un literatūrzinātnes nozare

---

³ Ministru kabineta rīkojums Nr. 345 (25. 06. 2020., prot. Nr. 41 54. §) *Par konceptuālo ziņojumu “Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”*. <https://likumi.lv/ta/id/315685-par-konceptualo-zinojumu-par-jauna-doktoranturas-modeļa-ieviesanu-latvija>

fleksibli reaģē uz jaunākajām tendencēm, saglabājot gan klasiskās prioritātes (filoloģijas jomas), gan iesaistoties modernajā kontekstā (starpdisciplinārā pieeja, Digital Humanities).

Joma, kurā ir iekļauta doktora studiju programma „Valodu un literatūras studijas”, ir konceptuāli saistīta ar valsts prioritāro politikas segmentu, proti, kultūru. Latvijas svarīgākajos politikas dokumentos (*Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam*) kultūra tiek uzskatīta par būtisku valsts pastāvēšanas un attīstības pamatu, kas veido nacionālo identitāti, veicina piederību valstij un līdzdalību, sniedz individuālās attīstības iespējas iedzīvotājiem un rezultātā arī virza valsts ekonomisko augšupeju, kā arī ir valsts iekšējās politiskās stabilitātes un ārējās drošības pamats.

DU joma iedibināta pirms 67 gadiem. Tajā atbilstoši zinātnes un izglītības jomas aktualitātēm valstī un pasaulē tiek veidotas un pārstrukturētas katedras un pētnieciskie centri, kuros darbojas profesūra un eksperti, nodrošinot docēšanas un zinātniskās pētniecības vienotību.

DU niša Latvijas zinātniskajā telpā ir cittautu literatūras izpēte kultūras kontekstā. DU sistēmiski tiek pētīta mūsdienu latviešu valoda funkcionālajā aspektā: latviešu – slāvu, latviešu – ģermāņu valodu kontakti, latviešu – lietuviešu valodas sastatāmajā aspektā; veiktas zinātniskās iestrādes un pētnieciskā lauka definēšana lituāistikā, notiek starpdisciplināra reklāmas tekstu pētniecība. Pierobežas kultūrtelpā īpaša nozīme ir slāvistikai un rusistikai, jo fakultātes pētnieki kļūst par starpkultūru mediatoriem starp Austrumiem un Rietumiem. Krievu kultūrstudijas, literatūrzinātne un valodniecība prezentē krievu kultūrtradīciju attīstību diasporā, sintezējot to ar Eiropas pieredzi. Rusistikas jomā veidojas produktīvi zinātniskie sakari ar ASV, kas nosaka jaunu starptautisku pētniecības un sadarbības līmeni. Kā atsevišķa joma attīstās judaika (ebreju teksta definēšana semiotiskajā aspektā). Jomas fundamentālo pētījumu prioritāte ir latviešu literatūras vietas iekonturējums pasaules literatūras procesu kontekstā, akcentējot tās reģionālos un starptautiskos aspektus, centra – perifērijas, globālā – lokālā, nacionālās un eiropēiskās identitātes mijiedarbību. Komparatīvie pētījumi antropoloģijā tiek realizēti, izvēloties daudzsegmentālus sadzīves kultūras fenomenus

LiepU stratēģijā noteiktais humanitāro un mākslas zinātņu pētniecības virziens ir „Valoda, literatūra, kultūra Kurzemes kultūrtelpā Latvijas, Baltijas un Ziemeļeiropas kultūras kontekstā”, kas ietver Kurzemes literatūras vēstures, personību un jaunrades procesu, Baltijas literatūras aktuālo virzienu izpēti tradīciju un inovāciju mijiedarbībā, kā arī Kurzemes izlokšņu izpēti Baltijas jūras austrumu piekrastes etnolingvistisko sakaru kontekstā. Pētot mūsdienu valodu funkcionēšanu multikulturālā vidē, tiek akcentēta valodu apguves lingvistiskā satura, izglītības procesu, kā arī lingvistiskās attieksmes saikne.

VeA stratēģija humanitāro un mākslas zinātņu virzienā paredz pētniecības attīstību tādās jomās kā vārds un teksts sastatījumā, kontaktā un tulkojumā, leksikogrāfija un terminoloģija, tulkošana un sabiedrība. Pamatojoties uz VeA stratēģijā izvirzīto zinātnes izcilības un zināšanu pārneses tautsaimniecībā mērķi, līdzās tradicionālām humanitārās un mākslas zinātņu pētījumu tēmām VeA īpaša vērība tiek pievērsta arī pētījumiem, kuru centrā ir mūsdienīgu digitālo rīku izstrādes un izmantošanas iespējas.

Programmas attīstības stratēģija ir daļa no DU, LiepU un VeA kopējās attīstības stratēģijas. Ir noteikti šādi vidējā termiņa mērķi:

- 1) Paplašināt starptautiska līmeņa zinātnisko un radošo darbību, aktīvāk iesaistoties starptautiskajās pētniecības programmās un projektos.
- 2) Attīstīt zinātnes ekselenci, izstrādājot un publicējot starptautiski atzītus starpdisciplinārus pētījumus.

- 3) Padziļināt zinātnisko pētījumu integrāciju studiju procesā, sekmējot tehnoloģiju pārnesei un inovāciju attīstību un veicinot sabiedrības izpratni par zinātni.
- 4) Attīstot nozares pētījumus, sekmēt DU, LiepU, VeA kā zinātnes izglītības reģionu institūciju konsolidētāju un attīstības virzītājspēku lomas palielināšanos un veicināt augstskolu atpazīstamību Latvijā un pasaulē.

Minēto mērķu sasniegšanai ir nepieciešams:

- Nodrošināt vienotu un efektīvi funkcionējošu organizatoriskās struktūras darbību un stiprināt kvalitātes vadības sistēmu.
- Turpināt attīstīt un pilnveidot modernu, videi draudzīgu infrastruktūru, drošu un atbalstošu darba vidi.
- Ieviest atalgojuma un motivācijas sistēmu, kas balstīta uz rezultāta rādītājiem individuālā līmenī.

Eiropas Savienības programmā *Apvārsnis 2020* valodas un literatūras pētniecība atbilst virzienam *Sabiedrības problēmu risināšana*, potenciāli koncentrējoties uz apakšvirzieniem *Eiropa mainīgā pasaulē – iekļaujoša, domājoša un novatoriska sabiedrība* un *Sabiedrības drošība*.

Humanitārās zinātnes ir minētas arī jaunās, topošās programmas *Apvārsnis Eiropa* dokumentos. Šī projekta uzstādījumos sociālajām un humanitārajām zinātnēm būtu jāiekļaujas tādos tematiskos klāstos kā *Kultūra, kreativitāte un iekļaujoša sabiedrība* un *Pilsoniskās sabiedrības drošība*.

Daugavpils Universitātes humanitāro zinātņu programma „Reģionālās studijas, literatūra un mākslas” 2020. gada starptautiskajā zinātnes akreditācijā ieguva augstu vērtējumu – 4, kas ir virs vidējā rādītāja valstī, bet kritērijā „Attīstības potenciāls” guva augstāko vērtējumu – 5. Ekspertu ziņojumā tiek uzsvērts, ka attīstības potenciāls ir saistīts ar iespēju piesaistīt lielāku ārvalstu studējošo skaitu doktorantūrā.

2.2. Programmas satura izklāsts

KDSP „Valodu un literatūras studijas” detalizētais saturs, kas atklājas kursa aprakstos, tika izstrādāts, pamatojoties uz programmā izvirzītajiem mērķiem, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, akceptējot darba grupas ekspertu viedokli, pieredzi, normatīvos dokumentus, starptautiskos pētījumus, rekomendācijas, darba devēju, profesionālo organizāciju ieteikumus, aptauju rezultātus, jaunākās teorētiskās atziņas, kā arī īstenoto salīdzinājumu ar citu ārvalstu augstskolu piedāvājumu un mūsdienu izglītības aktualitātes.

KDSP „Valodu un literatūras studijas” ir izstrādāta, ievērojot studentcentrētu pieeju, kas tika respektēta studiju programmas mērķa, uzdevumu formulēšanā un studiju rezultātu definēšanā.

KDSP „Valodu un literatūras studijas” ir izstrādāta kā starpdisciplināra programma, kas iekļauj trīs apakšprogrammas: „Valodniecība”, „Literatūrzinātne un kultūrstudijas”, „Tulkojumzinātne”. Trīs apakšprogrammas darbosies, gan orientējoties uz kopīgo nozares specifiku un starpdisciplināritāti, gan attīstīs specializētas zinātniskās kompetences, gan dos iespēju studējošajiem iepazīties ar citas specializācijas pamatelementiem.

Visās apakšprogrammās paredzēts kopīgs 16 KP obligātais studiju kursu apguves apjoms, iespēja izvēlēties citas apakšprogrammas/specializācijas kursus (5 KP), un pētniecības daļa, kam

ir kopīga struktūra visai programmai, bet kas saturiski ir saskaņota ar katra doktoranta pētniecisko tēmu.

KDSP „Valodu un literatūras studijas” struktūra pakļauta MK rīkojumam Nr.345 *Par konceptuālo ziņojumu „Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”*⁴, kas nosaka KP sadalījumu pētnieciskajam darbam (~ 70 % laika no pilna laika studijām) un studiju kursu apguvei (~ 30 % laika no pilna laika studijām), atbilstoši pētniecība – 84 KP, studiju kursi – 36 KP.

Pētniecībā iekļauta **Promocijas darba izstrāde** – 60 KP un **Internacionalizācija un pētījuma aprobācija** – 24 KP. **Promocijas darba izstrāde** ir galvenais doktoranta uzdevums, kam ir pakļauts viss pētnieciskais un studiju process. Promocijas darbs tiek izstrādāts vienlaikus ar teorētiskajiem pētījumiem. Doktora pētījuma procesa sākums ir promocijas darba tēmas, doktoranta un darba vadītāja kopīgā darba plāna apstiprināšana, kas notiek Promocijas padomes sēdē pirmajā studiju nedēļā. Pēdējais studiju gads pamatā ir atvēlēts promocijas pētījuma noslēgšanai un aizstāvēšanai (vai iesniegšanai un aizstāvēšanai). Programmas sadaļa **Pētniecība** orientēta uz darba izstrādi un aprobāciju.

Internacionalizācija un pētījuma aprobācija balstīta uz aktivitātēm, kas sekmēs studējošo iekļaušanos starptautiskajā zinātniskajā procesā, kā arī veicinās programmas atpazīstamību ārvalstīs, ar mērķi padarīt programmu pievilcīgu un pieejamu potenciālajiem studējošajiem ārpus Latvijas. Internacionalizācija un pētījuma aprobācija iekļauj dažāda veida aktivitātes (skat. 2. tabulu), kas orientētas uz starptautiskas doktora studiju programmu pieredzes un zinātnes inovāciju apzināšanu, analīzi un kompetenču attīstību, kā arī sniedz iespēju īstenot gan akadēmisko karjeru, gan karjeru ārpus akadēmiskās vides. Internacionalizācijas saturs iekļauj sabalansētu akadēmisko mobilitāti, plaši izmantojamo prasmju pilnveidošanu (konferenču organizēšana, projektu izstrāde, zinātnes komunikācija), pētījuma rezultātu prezentēšanu.

2. tabula. Internacionalizācijas un pētījuma aprobācijas saturs

N.p.k.	Nosaukums	KP uz 1 vienību	Kopējais KP skaits
1.	Dalība starptautiskā zinātniskā konferencē partneraugstskolā vai ārvalstu zinātniskajā institūcijā	2+2+2	6 KP
2.	Dalība konferences organizēšanā	1+1	2 KP
3.	Publikāciju sagatavošana (3 publikācijas): - individuāla publikācija starptautiskas zinātniskas konferences materiālos / starptautiski recenzējamā izdevumā	3+3+3	9 KP
4.	Zinātniski pētnieciska projekta idejas izstrāde		1 KP
5.	Iekšējā mobilitāte (lekciju docēšana partneraugstskolās)	1+1	2 KP
6.	Ārējā mobilitāte (vieslekcija ārvalstu augstākās izglītības iestādē)		2 KP
7.	Uzņēmējdarbības praktikums		1 KP
8.	Terminoloģija svešvalodā (promocijas darbā lietoto terminu glosārija izstrāde)		1 KP

⁴ Ministru kabineta rīkojums Nr. 345 (25.06. 2020., prot. Nr. 41 54. §). <https://likumi.lv/ta/id/315685-par-konceptualo-zinojumu-par-jauna-doktoranturas-modeļa-ieviešanu-latvija>

Lai sasniegtu atpazīstamību, programmas struktūrā ir paredzēts:

- piedāvāt plašu pētāmo tēmu loku humanitārajā jomā;
- atbalstīt starpdisciplināritāti;
- piedāvāt iespēju veikt pētniecību angļu valodā;
- piedāvāt latviešu valodas apguves programmu ārvalstniekiem⁵.

Studiju kursu apguve iekļauj trīs daļas: *Kopējie starpdisciplinārie kursi* (10 KP), *Doktorantūras kolokvijs* (6 KP) un *Apakšprogrammas specializētie kursi* (20 KP).

Atbilstoši Augstskolu likuma 55.¹ pantam studiju programmas realizācijā iesaistītas trīs augstskolas, kur attiecīgi katra augstskola realizē 14 KP kopīgajā daļā (virs 10%). Kopīgo daļu veido *Doktorantu kolokvijs* (6 KP, pa 2 KP katrs partneris), 6 KP no kopīgajiem starpdisciplinārajiem kursiem (pa 2 KP katrs partneris), 5 KP Obligātās izvēles kurss (atbilstoši DU – *Prof. F. Fjodorova metodoloģiskās skolas seminārs*, LiepU – *Salīdzināmā un sastatāmā lingvistika*, VeA – *Tulkošanas teorijas un prakses starpdisciplinārie aspekti*) un 5 KP Brīvās izvēles kurss (atbilstoši DU – *Literatūras un kultūras starpdisciplinārie aspekti*, LiepU – *Lietišķā valodniecība*, VeA – *Tulkošanas teorijas un prakses starpdisciplinārie aspekti*). Kopīgo studiju kursu realizēšanai tiek izmantotas attālināto studiju iespējas (atkarībā no situācijas un finansējuma iespējām mobilitātei). Starp augstskolām tiek noslēgtas vienošanās par savstarpējo viedocētāju darba apmaksu.

Kopējie starpdisciplinārie kursi orientēti uz teorētisko zināšanu apguvi humanitārajā jomā citu jomu (sociālās zinātnes, IT u. c.) kontekstā. Kursu saturs nodrošina mūsdienīgu teorētisko zināšanu un izmantojamo prasmju apguvi, kā arī akadēmiskās/ zinātnieka ētikas studijas.

Doktorantūras kolokvija mērķis ir veicināt doktorantu un zinātnisko vadītāju, doktorantu savstarpējo un akadēmiskā personāla sadarbību. Kolokvijs ir paredzēts kā trīsdaļīgs pasākums, kam pamatā ir zinātniskā diskusija par doktorantu pētāmajām tēmām. Kolokvijs tiek organizēts kā minikonference: tēmas dažādu aspektu prezentācija, aizstāvēšana un izvērstā akadēmiskā diskusija ar visu doktorantu, vadītāju un citu mācītspēku dalību.

Apakšprogrammas specializētie kursi iekļauj trīs moduļus, kuri paralēli tiks realizēti katrā apakšprogrammā: *Obligātās specializācijas kurss* (10 KP), *Obligātās izvēles kurss* (5 KP), *Brīvās izvēles kurss* (5 KP). Obligātās izvēles kurss nodrošina specializācijai nepieciešamo metodoloģisko bāzi. Obligātās izvēles kurss ir veltīts tieši KDSP „Valodu un literatūras studijas” metodoloģiskajai specifikai. Savukārt kā brīvās izvēles kursu doktoranti varēs izvēlēties vai nu savas specializācijas piedāvāto kursu, vai kursu no citas specializācijas.

Apakšprogrammā „Valodniecība”

Obligātās specializācijas kurss – *Valodas sistēmas diahroniskās un sinhroniskās studijas* (10 KP),

Obligātās izvēles kurss – *Salīdzināmā un sastatāmā lingvistika* (5 KP).

Apakšprogrammā „Literatūrzinātne un kultūrstudijas”

Obligātās specializācijas kurss – *Literatūras teorijas un kultūras procesa paradigmas* (10 KP),

Obligātās izvēles kurss – *Profesora F. Fjodorova metodoloģiskās skolas seminārs* (5 KP).

---

⁵ Augstskolu likuma 56. panta 7. punkts reglamentē valsts valodas apguvi ārvalstu studējošajiem.
<https://likumi.lv/ta/id/37967-augstskolu-likums>

Apakšprogrammā „Tulkojumzinātne”
Obligātās specializācijas kurss – Tulkojumzinātnes teorētiskie un lietišķie aspekti, disciplīnas vēsture (10 KP),

Obligātās izvēles kurss – Tulkošanas teorijas un prakses starpdisciplinārie aspekti (5 KP).

Studiju process KDSP „Valodu un literatūras studijas” notiks saskaņā ar apstiprināto studiju plānu (skat. 3. tabulu un 1. pielikumu). Programmas studiju plāns veidots, ņemot vērā akadēmisko zināšanu apguves secību, studiju kursu pēctecību un savstarpējo saikni.

3.tabula. Studiju programmas plānojums

Kursa nosaukums	KP	Docētāji	Pārbaudes forma
Pētniecība - 84 KP			
Promocija darba izstrāde (60 KP)			
Internacionalizācija un pētījuma aprobācija (24 KP)			
Studiju kursu apguve			
Kopējie starpdisciplinārie kursi (10 KP)			
Humanitāro zinātņu starpdisciplinārie aspekti	6	Dr. philol. prof. Maija Burima Dr. philol. asoc. prof. Sandra Meškova Dr. philol. prof. Anna Stankeviča Dr. paed. prof. Diāna Laiveniece Dr. philol. prof. Linda Lauze Dr. philol. doc. Agnese Dubova Dr. philol. prof. Jānis Sīlis Dr. philol. asoc. prof. Guntars Dreijers Dr. philol. asoc. prof. Jānis Veckrācis Dr. philol. doc. Tatjana Soikova	eksāmens
Sociālā ontoloģija: informācija un globālie procesi	4	Dr. philol. prof. Maija Burima Dr. philol. prof. Elīna Vasiļjeva Dr. philol. asoc. prof. Sandra Meškova Dr. philol. prof. Anna Stankeviča Dr. paed. prof. Diāna Laiveniece Dr. philol. asoc. prof. Ieva Ozola Dr. philol. doc. Egita Proveja Dr. philol. asoc. prof. Guntars Dreijers	eksāmens
Doktorantūras kolokvijs (6 KP)			

Apakšprogrammas specializētie kursi (20 KP)			
Obligātās specializācijas kurss (10 KP)			
Literatūras teorijas un kultūras procesa paradigmas	10	Dr. philol. prof. Maija Burima Dr. philol. prof. Elīna Vasiļjeva Dr. philol. prof. Anna Stankeviča Dr. philol. asoc. prof. Sandra Meškova Dr. philol. doc. Inna Dvorecka Dr. philol. doc. Rudīte Rinkeviča Dr. philol. doc. Jeļena Semeņeca Dr. philol. doc. Ingrīda Kupšāne	eksāmens
Valodas sistēmas diahroniskās un sinhroniskās studijas	10	Dr. philol. prof. Linda Lauze Dr. habil. philol. prof. Dace Markus Dr. philol. asoc. prof. Anita Helviga Dr. philol. asoc. prof. Ieva Ozola Dr. philol. doc. Tatjana Stoikova Dr. philol. doc. Agnese Dubova Dr. philol. prof. Vilma Šaudiņa Dr. philol. doc. Elvīra Isajeva Dr. philol. doc. Gaļina Pitkeviča	eksāmens
Tulkojumzinātnes teorētiskie un lietišķie aspekti, disciplīnas vēsture	10	Dr. philol. prof. Jānis Sīlis Dr. philol. asoc. prof. Guntars Dreijers Dr. philol. doc. Egita Proveja Dr. philol. asoc. prof. Jānis Veckrācis Ph. D. doc. Sigita Ignatjeva Dr. philol. asoc. prof. Sandra Meškova Dr. philol. doc. Ilze Oļehnoviča Dr. philol. doc. Irina Presņakova	eksāmens
Obligātās izvēles kurss (5 KP)			
Profesora F. Fjodorova metodoloģiskās skolas seminārs	5	Dr. philol. prof. Elīna Vasiļjeva Dr. philol. prof. M. Burima Dr. philol. prof. Anna Stankeviča Dr. philol. doc. Ingrīda Kupšāne Dr. philol. asoc. prof. Arkādijs Ēminuščijs	eksāmens
Salīdzināmā un sastatāmā lingvistika	5	Dr. philol. prof. Linda Lauze Dr. habil. philol. prof. Dace Markus Dr. philol. asoc. prof. Ieva Ozola Dr. philol. doc. Tatjana Stoikova Dr. philol. doc. Agnese Dubova Dr. philol. prof. Vilma Šaudiņa Dr. philol. doc. Elvīra Isajeva	eksāmens

		Dr. philol. doc. Svetlana Polkovņikova Dr. philol. doc. Ilze Oļehnoviča Dr. philol. doc. Gaļina Pitkeviča	
Tulkošanas teorijas un prakses starpdisciplinārie aspekti	5	Dr. philol. prof. Jānis Sīlis Dr. philol. asoc. prof. Guntars Dreijers Dr. philol. doc. Egita Proveja Dr. philol. asoc. prof. Jānis Veckrācis Dr. philol. doc. Jeļena Semeņeca Dr. philol. doc. Ilze Oļehnoviča Dr. philol. doc. Irina Presņakova	eksāmens
Brīvās izvēles kurss (5 KP)			
Literatūras un kultūras starpdisciplinārie aspekti	5	Dr. philol. prof. Maija Burima Dr. philol. prof. Elīna Vasiļjeva Dr. philol. asoc. prof. Sandra Meškova Dr. philol. prof. Anna Stankeviča Dr. philol. doc. Rudīte Rinkeviča Dr. philol. doc. Ingrīda Kupšāne	ieskaite ar atzīmi
Lietišķā valodniecība	5	Dr. philol. vad. pētn. Solvita Berra Dr. paed. prof. Diāna Laiveniece Dr. philol. prof. Linda Lauze Dr. philol. asoc. prof. Anita Helviga Dr. philol. prof. Vilma Šaudiņa Dr. philol. doc. Elvīra Isajeva Dr. philol. doc. Svetlana Polkovņikova Dr. philol. doc. Ilze Oļehnoviča	ieskaite ar atzīmi
Tulkojumzinātnes kulturoloģiskie un receptīvie aspekti	5	Dr. philol. prof. Jānis Sīlis Dr. philol. asoc. prof. Guntars Dreijers Dr. philol. asoc. prof. Astra Skrābane Dr. philol. doc. Egita Proveja Dr. philol. asoc. prof. Jānis Veckrācis Ph. D. doc. Sigita Ignatjeva Dr. philol. asoc. prof. Sandra Meškova Dr. philol. doc. Jeļena Semeņeca Dr. philol. doc. Svetlana Polkovņikova Dr. philol. doc. Irina Presņakova	ieskaite ar atzīmi

Ja bakalaura/maģistra studiju programmā studējošais nav apguvis studiju kursu „Vides aizsardzība” un „Civilā aizsardzība”, tiek nodrošināta iespēja tos apgūt doktorantūras studiju ietvaros, atbilstoši katru 1 KP apjomā.

Atbilstoši Augstskolu likuma 56. panta septītajai daļai studiju plānā ārvalstu studējošajiem ir iekļauts „Latviešu valodas pamatkurss” (2 KP), ja studijas Latvijā ir paredzētas ilgāk par sešiem mēnešiem vai pārsniedz 20 kredītpunktus.

Studiju saturs ir veidots atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1001 (27. 12. 2005.) *Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji*⁶, kā arī, ņemot vērā 2020. gada jūnijā pieņemto Izglītības un zinātnes ministrijas konceptuālo ziņojumu *Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā*.

Imatrikulācija notiek katrā partneraugstskolā, atbilstoši katras augstskolas kārtībai: DU *Uzņemšanas noteikumi*,⁷ kurus ik gadu apstiprina DU Senāts; LiepU darbojas KVS, ir izstrādātas procedūras, kas reglamentē uzņemšanas tehnisko procesu, uzņemšanas noteikumos ir aprakstītas studiju programmās noteiktās obligātās un papildu prasības reflektanta iepriekš iegūtajai izglītībai, kā arī iestājpārbaudījumi. LiepU *Uzņemšanas noteikumus doktorantūras studijās* katram akadēmiskajam gadam apstiprina Senāts. Ventspils Augstskolā uzņemšanas kārtību reglamentē VeA uzņemšanas noteikumi. Studiju process tiek organizēts atbilstoši VeA nolikumam par studiju organizēšanas kārtību *Nolikums par studiju kārtību Ventspils Augstskolā* un citiem reglamentējošiem noteikumiem. Uzņemšanas prasības un kārtību reglamentē VeA noteikumi *Uzņemšanas noteikumi un imatrikulācijas kārtība Ventspils Augstskolā*. Visus uzņemšanas rezultātus apstiprina VeA Uzņemšanas komisija.

Pamatnosacījums imatrikulācijai doktora studiju programmā „Valodu un literatūras studijas” – maģistra grāds humanitārajās (valodniecība un literatūrzinātne, tulkojumzinātne, vēsture, filozofija) vai sociālajās (starpkultūru attiecības, sociālā antropoloģija, sociālā psiholoģija u. c.) zinātnēs vai tam pielīdzināma 2. līmeņa augstākā profesionālā izglītība attiecīgajā nozarē;

- pārbaudījums (atkarībā no izvēlētas apakšprogrammas) valodniecībā vai literatūrzinātnē vai tulkojumzinātnē;
- referāts par pētījuma tēmu un pārrunas par to;
- eksāmens svešvalodā (angļu, vācu vai franču valodā);
- angļu valodas prasmes vismaz B2 līmenī (studijām angļu valodā).

Imatrikulācijas process:

Iestājpārbaudījumu komisija, kas tiek izveidota pēc programmas direktoru ieteikuma, saskaņota fakultātes domē un ko apstiprina ar rektora rīkojumu, izskata pretendenta iesniegto zinātniskā pētījuma pieteikumu (referātu). Iestājpārrunās tiek fiksēts pretendenta zināšanu līmenis valodniecībā/ literatūrzinātnē/ tulkojumzinātnē, attiecīgajā apakšnozarē un svešvalodā, kā arī izvērtēta iesniegtā zinātniskā pētījuma pieteikuma (referāta) kvalitāte. Iestājpārbaudījumu komisija novērtē iestājpārrunas un iesniegto zinātniskā pētījuma pieteikumu (referātu) ar atzīmēm. Lēmumu par imatrikulāciju pieņem Uzņemšanas komisija.

⁶ Ministru kabineta noteikumi Nr.1001 (27.12.2005., prot. Nr.77 2.§). *Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji*. <https://likumi.lv/ta/id/124787-zinatniska-doktora-grada-pieskirsanas-promocijas-kartiba-un-kriteriji>

⁷ *Daugavpils Universitātes uzņemšanas noteikumi pilna un nepilna laika studijām doktorantūrā 2022. gadam*. https://du.lv/wp-content/uploads/2021/12/uznem_not_pilna_nepilna_laika_doktorantura_2022.pdf

Programmas padomes sēdē tiek apstiprinātas promocijas darbu tēmas un zinātniskie vadītāji, ņemot vērā doktoranta pētniecisko ievirzi, doktorantūras docētāju specializāciju un zinātniskās kompetences rādītājus. Promocijas darbam var būt apstiprināts vadītājs un konsultants, kas ir speciālisti attiecīgajās zinātnes jomās. Atsevišķos gadījumos par promocijas darba vadītāju var būt uzaicināts atbilstošas kvalifikācijas speciālists no citas universitātes.

Visiem KDSP studējošajiem tiek nodrošināta piekļuve partneraugstskolu bibliotēku fondiem un datubāzēm.

2.3. Kopš studiju programmas licencēšanas studiju programmā veikto izmaiņu uzskaitījums un pamatojums.

Veiktas izmaiņas imatrikulācijas noteikumos un uzņemšanas prasībās, ārvalstu studējošajiem nosakot angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī, sniedzot detalizētu informāciju par iestājpārbaudījumu prasībām. Informācija visām partneraugstskolām norādīta vienādi.

Precizēta informācija diploma paraugā, norādot zinātnes nozari, kurā tiek iegūts doktora grāds.

Izveidota un apstiprināta KDSP „Valodu un literatūras studijas” padome (DU Senāta lēmums 6/3, 30. 05. 2023.) (skat. 2. pielikumu).

2.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā un salīdzinājuma pret plānoto studējošo skaitu licencēšanas procedūras ietvaros analīze un novērtējums (analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas).

KDSP „Valodu un literatūras studijas” Daugavpils Universitātē kopā ir 14 studējošo. 1. studiju kursā ir 3 studējošie (uzņemšana turpinās), 2. studiju kursā ir 5 studējošie (3 – apakšprogrammā „Literatūrzinātne un kultūrstudijas”, 2 – apakšprogrammā „Valodniecība”). 3. studiju gadā ir 6 studējošie, visi studē apakšprogrammā „Literatūrzinātne un kultūrstudijas”. Trīs doktoranti ir ārvalstu studējošie no Ukrainas, Itālijas un Izraēlas.

Studiju programmas īstenošana notiek, izmantojot dažādas studiju formas, formālās un neformālās izglītības metodes un metodiskos paņēmienus, kā arī e-studijas studējošo patstāvīgā darba organizēšanai. Studiju programmā tiek lietoti dažādi nodarbību veidi – lekcijas (tostarp pieredzējušu profesionāļu vadītas interaktīvas lekcijas, ārvalstu profesoru vieslekcijas), semināri, praktiskās nodarbības, un darba formas – konsultācijas, individuālais un grupu darbs, diskusijas; līdztekus tradicionālajām tiek praktizētas arī interaktīvas darba formas: izbraukuma nodarbības, audiovizuālo materiālu analīze, praktiskās darbnīcas u. tml. Uzskatāmību teorētisko un praktisko zināšanu apguvē nodrošina modernu tehnisko līdzekļu un digitālo risinājumu izmantošana. Studiju metodes tiek izvēlētas atbilstoši studiju kursu saturam un specifikai, sasniedzamajiem studiju rezultātiem, kā arī studiju procesa organizācijai. Liela uzmanība tiek veltīta doktorantu patstāvīgajam darbam, kas vērsts uz promocijas darba izstrādi.

Studijas balstās uz studējošā patstāvību, vienlaikus doktorantiem nodrošinot docētāju vadību un atbalstu – katra studiju kursa aprakstā ir norādīts studējošo patstāvīgā darba apjoms un saturs, kā arī tā vērtēšanas metodes. Doktorantu patstāvīgais darbs ietver daudzveidīgas

aktivitātes:

- avotu studijas un sagatavošanos seminārnodarībām;
- dalību starptautiskās zinātniskās konferencēs;
- projektu, ziņojumu izstrādāšanu un prezentāciju;
- informācijas vākšanu, datubāzu izpēti;
- izstāžu, semināru un meistarklašu apmeklēšanu.

KDSP „Valodu un literatūras studijas” kvalitātes nodrošinājuma pamatā ir:

- studiju programmas satura analīze un izvērtējums, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumu par aizvadīto akadēmisko gadu; iegūtie dati un secinājumi tiks izskatīti studiju virziena padomes sēdē;
- studiju programmas satura, akadēmiskā un zinātniskā darba salīdzināšana ar citās Latvijas augstskolās realizētajām līdzīgām studiju programmām;
- studiju procesa analīze un kontrole, kas tiek īstenota, sekojot un analizējot studiju programmas saturu virziena padomes sēdēs un atbildīgo struktūrvienību sēdēs, veicot doktorantu aptaujas pēc katra studiju kursa noklausīšanās un noskaidrojot doktorantu viedokļus par docēšanas kvalitāti, aptaujās iegūstot informāciju par doktorantu un absolventu attieksmi, analizējot formālos un cita veida programmas apguves rādītājus;
- studiju procesa un pētnieciskā darba integrācijas pastiprināšana, uzskatot to par būtisku kvalitātes nodrošināšanas sistēmas sastāvdaļu;
- studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmas vājās puses, riskus, attīstības iespējas un pārējos ar to saistītos aspektus.

Lai regulētu kopīgās programmas darbību, izveidota kopīgās programmas padome. Kopīgo programmu katrā no pusēm vada programmas direktori un Programmas padome. Padomes sastāvā iekļauti desmit pārstāvji, tajā skaitā katras puses ieceltais programmas direktors. Padomes locekļus katra puse ieceļ tās noteiktajā kārtībā. Lēmumus padome pieņems koleģiāli. Kopīgās programmas padome noteiks vienotas programmas īstenošanas prasības.

2.5. Absolventu nodarbinātības perspektīvas.

Doktora studiju programmu humanitārajā jomā darba tirgus prioritāri orientēts uz akadēmisko vidi. Darbavietas ir saistītas ar literatūrzinātni, valodniecību, tulkojumzinātni, kulturoloģiju AII Latvijā: Latvijas Universitātē, Daugavpils Universitātē, Liepājas Universitātē, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, Latvijas Kultūras akadēmijā u. c.; zinātniskajos institūtos (LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtā, LU Latviešu valodas institūtā, Liepājas Universitātes Kurzemes Humanitārajā institūtā); AII ārvalstīs, muzejos un bibliotēkās. Minētās iestādes vieno cieša un sistemātiska sadarbība ar DU, LiepU un VeA struktūrvienībām zinātniskos projektos, zinātniskās konferencēs, zinātnes komunikācijas instrumentu sagatavošanā un īstenošanā.

DU doktora studiju programmu absolventi ir nodarbināti arī valsts pārvaldes iestādēs: 3 cilvēki strādā lielpilsētu un novadu pārvaldēs, 2 – valsts nozīmes plašsaziņas līdzekļu institūcijās, 6 – vidējās un profesionālās izglītības institūcijās.

Daļa pašreizējās programmās iesaistīto docētāju un doktorantu sadarbojas ar Latvijas un starptautiskajām profesionālajām organizācijām valodniecības, tulkošanas, terminoloģijas, izdevējdarbības jomā, kā arī paši ir bijuši šo organizāciju dibinātāji un darbojas to valdē

(piemēram, Latvijas Tulku un tulkotāju biedrība, Latvijas Ģermānistu apvienība, Latvijas Lietišķās valodniecības asociācija, LZA Terminoloģijas komisija un apakškomisijas).

Latvijas humanitārās jomas zinātniskā vide ir vienots mehānisms, kur starp zinātniekiem notiek pastāvīgs aktualitāšu apmaiņas process. Turklāt katra augstskola vai institūcija nodrošina savu pētniecisko nišu, kā arī balstās uz noteiktu metodoloģisko sistēmu.

3. Resursi un nodrošinājums

3.1. Studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiālās bāzes raksturojums un novērtējums par atbilstību studiju

Kopīgā doktora studiju programma „Valodu un literatūras studijas” tiks īstenota, sadarbojoties Daugavpils Universitātei, Liepājas Universitātei un Ventspils Augstskolai. Studiju programmas īstenošanā tiks turpināta sadarbība ar vairākām Latvijas un ārvalstu augstākās izglītības un zinātniskajām institūcijām: Latvijas Universitāti, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju, Latvijas Kultūras akadēmiju, Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūtu, Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūtu, Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta Mākslīgā intelekta laboratoriju, Liepājas Universitātes Kurzemes Humanitāro institūtu, Vītauta Dižā Universitāti (Lietuva), Klaipēdas Universitāti (Lietuva), Viļņas Universitāti (Lietuva), Sv. Kirila un Sv. Metodija Universitāti Veliko Trnovo (Bulgārija), Dienvidaustrumnorvēģijas Universitātes koledžu (Norvēģija), Upsalas Universitāti (Zviedrija); muzejiem un bibliotēkām (Latvijas Nacionālo bibliotēku, LU Akadēmisko bibliotēku, Latgales Centrālo bibliotēku).

Minētās iestādes sistemātiski un produktīvi sadarbojas ar DU, LiepU un VeA struktūrvienībām zinātniskos projektos, zinātniskās konferencēs, zinātnes komunikācijas instrumentu sagatavošanā.

Sadarbība studiju programmas īstenošanā tiks nodrošināta ar šādu formu starpniecību:

- viesdocētāju lekcijas un semināri;
- kopīga konferenču u. c. zinātnisku pasākumu organizēšana;
- docētāju un studējošo mobilitāte;
- kopīgu projektu izstrāde un ieviešana;
- kopīgu pētījumu izstrāde.

Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta (LU LFMI) zinātnieki tiks iesaistīti kopīgās doktora studiju programmas studiju kursu docēšanā, doktora studiju programmas studējošie piedalīsies kopīgi īstenotos projektos, ko veicina veiksmīgā pieredze Valsts pētījumu programmas *Letonika* projekta *Kultūra un identitātes Latvijā: mantojums un mūsdienu prakse* ieviešanā, organizējot Doktorantu vasaras skolas un festivālus.

Nozīmīgs pienesums kopīgās doktora studiju programmas „Valodu un literatūras studijas” starptautiskajā atpazīstamībā un internacionalizācijas veicināšanā būs studējošo un docētāju mobilitātes, prakses un pieredzes apmaiņas braucieni. Sadarbība šajā jomā tiks turpināta ar Vītauta Dižā universitāti un Dienvidaustrumnorvēģijas Universitātes koledžu, ar kuru pārstāvjiem ir īstenoti vairāki projekti un zinātniskās aktivitātes.

DU studentiem un absolventiem ir iespēja pietiekties Elses Marijas Čermakas (*Else Marie Tschermak's Foundation*) fonda stipendijai un doties uz izvēlēto ārvalstu universitāti, zinātnisko institūciju vai vasaras skolu, lai veiktu pētniecisko darbu, piedalītos zinātnes pārneses pasākumos

un tādējādi apgūtu jaunas prasmes un pilnveidotu citas studijām un darbam nepieciešamās kompetences.

Būtiska loma kopīgās studiju programmas īstenošanā ir ciešajai sadarbībai ar Latvijas Zinātņu akadēmiju, kuras darbība regulē zinātnisko jomu Latvijā. Doktorantu pētnieciskā darbība tiks īstenota, strādājot LU Akadēmiskajā bibliotēkā, Rakstniecības un mūzikas muzejā, rakstnieku muzejos un arhīvos. Kopīgās doktora studiju programmas docētāju un studējošo zinātnisko materiālu izdošanā nozīmīga būs jau izveidojusies un produktīvi funkcionējoša sadarbība ar apgādiem „Zinātne” un „Mansards”.

KDSP „Valodu un literatūras studijas” tiks īstenota Daugavpils Universitātes Humanitārajā fakultātē (Vienības ielā 13, Daugavpilī) studiju virziena „Valodu un kultūru studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” ietvarā.

Studiju programmas realizēšanā kopumā iesaistīti 8 profesori, 7 asociētie profesori, 14 docenti, 1 vadošais pētnieks, kas visi ir vēlēti DU, LiepU, VeA personāls. Studiju realizēšanā tiks iesaistīti arī Latvijas un ārvalstu viesprofesori.

Programmas *Obligātās daļas* kursus docēs profesori un asociētie profesori, semināros asistēs jaunākais akadēmiskais personāls. Apakšprogrammu darbā iesaistīti mācībspēki atbilstoši kompetencei un specializācijai konkrētu kursu izstrādē un docēšanā, ko analizējuši un plānojuši darba grupās docētāji – speciālisti.

Programmas īstenošana notiek sadarbība ar citām visu trīs AII struktūrvienībām un atbalsta personālu.

DU, LiepU un VeA ir attīstīta e-studiju vide (*Moodle*), kā arī tiešās komunikācijas nodrošināšanas rezultātā (e-pasts, konsultācijas) ir pieejama metodiskā un zinātniskā informācija katrā studiju kursā.

DU docētāji sistemātiski izmanto e-studiju vidi *Moodle* (<https://estudijas.du.lv/>) un ievieto tajā dažādus studiju materiālus: lekciju, semināru un praktisko nodarbību videoierakstus, kas ir atbalsts doktorantu patstāvīgā darba veikšanai. E-studiju vides aktivizēšana ir nozīmīgs solis, kas nodrošina speciālistu pilnvērtīgu sagatavošanu.

Studiju kursu ietvaros tiek paredzēta arī patstāvīgo darbu un kontroldarbu sūtīšana pa e-pastu vai pievienošana tiešsaistē *Moodle*, darbu novērtējumu un recenziju saņemšana e-pastā, konsultācijas e-vidē, iespēja izmantot bibliotēkas un interneta resursus. Tādējādi, integrējot daudzveidīgus mūsdienīgus IT risinājumus (e-pasts, *Moodle*, *ZOOM*, *Skype*, *Microsoft Teams* u. c.), programmā tiks piedāvāti elastīgāki nosacījumi e-studijām.

E-studiju vide *Moodle* ir sinhronizēta ar DU informatīvo sistēmu *DUIS*, kas atvieglo studējošo piekļuvi e-studiju vidē veidotiem studiju kursiem bez papildu reģistrēšanās. Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju daļa regulāri organizē profesionālās pilnveides kursus docētājiem *Studiju kursu veidošana e-studiju vidē Moodle*, kā arī nodrošina individuālās konsultācijas. Konsultatīvo atbalstu doktoranti var saņemt Studējošo servisa centrā⁸ un fakultāšu dekanātos.

E-studiju vidē *Moodle* docētāji var ievietot savas lekcijas videoformātā. Videolekciju filmēšanas procesu īsteno Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju daļa. DU, Parādes ielā 1a, 130. auditorijā ir pieejams mūsdienīgs aprīkojums, kas ļauj veidot mācību, informatīvos un reklāmas videomateriālus, kā arī nodrošina konferenču tiešās translācijas interneta vidē. Videolekcijas tiek glabātas DU serverī un ir pieejamas *Moodle* vidē katrā atbilstošajā studiju kursā.

DU HF fakultātē ir pieejams KDSP „Valodu un literatūras studijas” realizēšanai nepieciešamais metodiskais nodrošinājums. DU darbojas informatīvā sistēma *DUIS*, kurā tiek ievadīti visu studiju kursu apraksti, pieejams nodarbību saraksts, un doktorants savā profilā var

---

⁸ DU studējošo servisa centrs. <https://old.du.lv/par-mums/par-mums/struktura/studejoso-servisa-centrs/>

redzēt savas sekmes un individuālos rīkojumus, kas saistīti ar studiju procesu.

HF katedrās ir pieejami daudzveidīgi materiāli (zinātniskie rakstu krājumi, monogrāfijas, metodiskie norādījumi, mācību līdzekļi) promocijas darbu izstrādes atbalstam. Lekciju prezentācijas, kursu apraksti un uzdevumi, kā arī dažādas rokasgrāmatas u.c. informatīvie materiāli tiek izvietoti DU e-studiju vidē *Moodle*. Studijām nepieciešamo materiālu pieejamība tīmeklī nodrošina efektīvu studiju procesu. Studiju procesa optimizēšanas un kvalitātes kultūras paaugstināšanas nolūkos ir izveidota un pieejama socioloģisko aptauju datu apstrādes bāze, kuru studējošie var patstāvīgi izmantot uzziņu materiālu iegūšanai, zināšanu papildināšanai un pašpārbaudei.

DU iesaistīto struktūrvienību finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmu īstenošanai, nodrošina ieņēmumi no studējošo maksām un valsts budžeta finansējuma studijām (dotācija). Lai veicinātu studējošo skaita pieaugumu, izmantojot mārketinga un pārdošanas stratēģiju, augstskola piedāvā studiju maksas atlaides un īsteno dažādas akcijas.

Studiju finansējumu no valsts budžeta līdzekļiem piešķir katru kalendāro gadu saskaņā ar MK 12. 12. 2006. noteikumiem Nr. 994. *Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem*⁹.

Studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem. Studiju maksu apmēru, atlaides un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina augstskolu Senāts.

DU struktūrvienību studiju finansiālā bāze ir pietiekama, lai nodrošinātu studiju procesu līdz šim realizētajās studiju programmās. Finanšu situāciju regulāri uzrauga, pārskatot studiju programmu izmaksas, mācībspēku plānoto slodžu atbilstību reālajam studentu un darba apjomam. DU rīcībā ir nepieciešamais aprīkojums kopīgās studiju programmas realizācijai, kas nozīmē, ka KDSP „Valodu un literatūras studijas” var īstenot bez tūlītējiem papildus izdevumiem iekārtu iegādei/aprīkojuma iegādei.

KDSP „Valodu un literatūras studijas” realizēšanai tiek izmantota DU materiāltehniskā bāze trijos DU korpusos – Vienības ielā 13, Parādes ielā 1, Parādes ielā 1a.

Studiju process pietiekamā daudzumā tiek nodrošināts ar materiālu pavairošanas tehniku, audio un video aprīkojumu, vizuālās prezentācijas tehniku.

Bibliotēka studējošajiem nodrošina pieeju kvalitatīvai un studiju jomai atbilstošai informācijai, studiju un pētniecības nolūkiem piedāvājot tās krājumā esošos informācijas resursus, kā arī pasūtot tos no citām bibliotēkām. DU bibliotēka ir atvērta 9 stundas dienā, 45 stundas nedēļā. Lasītava atvērta darbdienās no plkst. 9.00 līdz 20.30 un sestdienās no plkst. 10.00 līdz 17.00. Bibliogrāfijas un informācijas sektors atvērts darbdienās no plkst. 9.00 līdz 17.00. Grāmatas var nodot arī ārpus bibliotēkas darba laika, izmantojot grāmatu nodošanas iekārtas pie mācību korpusiem Vienības ielā 13 un Parādes ielā 1.

Bibliotēkas telpu kopplatība ir 1000 m², studējošo rīcībā ir lasītava ar brīvu pieeju krājumam, 2 abonementi, Bibliogrāfijas un informācijas sektors, 20 datori, 3 multifunkcionālas iekārtas, 2 kopētāji, 2 printeri, internets, t. sk. piekļuve bezvadu internetam.

Bibliotēka piedāvā šādus pakalpojumus: grāmatu izsniegšana uz mājām; literatūras, datubāzu, e-katalogu u. c. resursu izmantošana lasītavās; grāmatu elektroniskā pasūtīšana un rezervēšana ņemšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšana; datoru un interneta izmantošana; *EBSCO*, *ScienceDirect* un *Scopus* datubāžu attālināta izmantošana; DU izstrādāto

---

⁹ *Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem.* <https://likumi.lv/ta/id/149900-kartiba-kada-augstskolas-un-koledzas-tiek-finansetas-no-valsts-budzeta-lidzekliem>

noslēguma darbu attālināta izmantošana; konsultācijas informācijas meklēšanā e-katalogos un datubāzēs; starpbibliotēku abonementa pakalpojumi; studējošo apmācība darbam ar e-katalogiem un datubāzēm; kopēšanas, drukāšanas un skenēšanas pakalpojumi.

Universitātes mājaslapas sadaļā „Bibliotēka” ir pieejamas „Saites” uz e-resursiem, t. sk. saite uz Latvijas Nacionālo digitālo bibliotēku (grāmatas, periodika, u. c. e-resursi), attālināti pieejami promocijas darbi, noslēguma darbi, izmantojot DUIS paroli, ir sadaļa „Interneta resursi”, var skatīties elektronisko katalogu, jo, ja izdevumam ir e-versija, tā ir pievienota izdevuma aprakstam. Tie, kam Bibliotēkā ir saņemtas paroles Cambridge Journals Online, EBSCO, ScienceDirect, Scopus un Web of Science datubāzu lietošanai, var tās lietot attālināti.

Bibliotēkas krājums ir 267655 eksemplāri, t. sk. 233868 grāmatas un 20322 periodiskie izdevumi (368 nosaukumi).

Promocijas darbu izstrādei tiek piedāvāti fakultātē esošie datori, kas aprīkoti ar attiecīgo programmatūru (*Cubasis, Sibelius, Sound Forge, Sonor* u. c.).

Doktorantiem pieejamas vairākas datubāzes:

- *Cambridge University Press* – humanitārās un sociālās zinātnes;
- pilnu elektronisko tekstu datubāze *EBSCO Publishing* (tā ietver 8 datubāzes: *Academic Search Elite, Business Source Premier, MasterFILE Premier, Newspaper Source, ERIC, Business Wire News, MEDLINE, Health Source – Consumer Edition, Agricola*);
- izdevniecības *Elsevier* daudznazaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze *Scopus*;
- daudznazaru datubāze *Web of Science*;
- *Science Direct* – izdevniecības *Elsevier* datubāze humanitārajās un sociālajās zinātnēs, kas ietver informāciju par vairākiem tūkstošiem *Elsevier* izdoto žurnālu un grāmatu. DU pieejami ap 2650 žurnālu pilno tekstu, kas izdoti galvenokārt no 2002. gada līdz jaunākajam žurnāla numuram, kā arī vairāk nekā 350 e-grāmatu;
- *Izglītība un Kultūra* – e-laikraksts ietver informāciju par visu, kas svarīgs izglītībā, nodrošinot informatīvo atbalstu augstskolu mācībspēkiem un studējošajiem, vadībai un administrācijai;
- *Letonika* – uzzīņu un tulkošanas sistēma, kuras galvenais mērķis ir sniegt sistematizētu, enciklopēdisku uzzīņu un tulkošanas informāciju. Letonika piedāvā meklēt un strādāt ar informāciju, kas atrodama 11 enciklopēdijās u. c. uzzīņu resursos, 13 vārdnīcās (tulkojošās, skaidrojošās, terminoloģijas), kā arī kolekcijās ar 10 000 attēliem, audioierakstiem un videomateriāliem. Datubāzē pieejama arī latviešu literatūras bibliotēka ar 200 pilna teksta literārajiem darbiem un valodas atbalsta krātuve ar palīgmateriāliem latviešu valodai. Letonika.lv kalpo kā ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā;
- *LETA* – ziņas un arhīvs – piedāvā iespēju operatīvi meklēt publicētās ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju.

Bibliotēkas krājuma papildināšana un datubāzu abonēšana notiek pēc fakultāšu docētāju pieprasījuma. Iesniegumus par grāmatu iepirkšanu regulāri izskata un apstiprina DU Budžeta komisija, tādējādi īstenojot mehānismu jaunāko izdevumu iegādei DU bibliotēkā. Bibliotēka neveic krājuma digitalizāciju, taču bibliotēkas informatīvajā sistēmā tiek augšupielādēti DU studējošo noslēguma darbi. Bibliotēka regulāri informē fakultātes par jaunāko literatūru, par datubāzu izmēģinājumiem un abonēšanas iespējām, lai fakultāšu docētāji un studējošie varētu iepazīties ar jauniem piedāvājumiem. Bibliotēkā pieejami DSP „Valodu un literatūras studijas” nodrošināšanai aktuāli starpdisciplināri zinātniskie izdevumi.

2015. gadā DU noslēdzās projekts *Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana*, ko līdzfinansēja Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF). Projekta ietvaros tika īstenota DU infrastruktūras modernizēšana un pielāgošana personām ar īpašām vajadzībām, tādējādi uzlabojot vides pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem (kustību, redzes un dzirdes traucējumiem). Studiju auditorijas ir pieejamas cilvēkiem ratiņkrēslos – ierīkoti lifti un pacelājs, likvidēti sliekšņi, piemērots durvju platums. Informācija pieejama vājredzīgiem cilvēkiem – ierīkoti projicēšanas aparāti; ierīkota skaņu pastiprinoša aparatūra; ir izveidotas bērnistabas, kas paredzētas studējošajiem jaunajiem vecākiem – mazuļu pārtīšanai un barošanai, un rotaļistaba – studējošo bērnu pieskatīšanai nodarbību laikā. 2016. gadā nominācijā *Izglītība visiem* DU saņēma Apeirona balvu, ko šī organizācija piešķirusi pēc aktīva vides pieejamības monitoringa visā Latvijā.

Doktoranti var izmantot dažādas DU telpas: datorklasi, auditorijas konsultācijām, sanāksmēm, bibliotēkas telpas literatūras analīzei, patstāvīgo un pētniecisko darbu sagatavošanai, fonotēku, kā arī speciāli aprīkotas telpas konferenču rīkošanai, studiju un ārpusstudiju aktivitātēm. Medicīnisko atbalstu docētāji un doktoranti var saņemt DU Veselības kabinetā, kurā pirmo palīdzību dažādu saslimšanu gadījumā sniedz ārsta palīgs (feldšeris).

3.2. Pārskata periodā mācībspēku sastāva un kvalifikācijas izmaiņu analīze un šo izmaiņu novērtējums (ietekme uz studiju kvalitāti, īstenošanas nosacījumiem un atbilstība normatīvo aktu prasībām).

Izmaiņu nav. Informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku sastāvu skat. 3. pielikumā. Informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku mobilitāti pārskata periodā skat. 4. pielikumā.

3.3. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Programmas ietvaros izstrādāti jauni praktiski un teorētiski kursi, kas vērsti uz studentcentrētu mācīšanos, prasmju un kompetences attīstību un iekļauj starpdisciplināros aspektus. Ņemot vērā jaunās tendences doktorantūras attīstībā Latvijā, tika izstrādāta jauna sadaļa „Internacionalizācija un pētījuma aprobācija”. Gan studiju kursi, gan sadaļa „Internacionalizācija un pētījuma aprobācija” funkcionē ciešā sinerģijā ar aktuālajām tendencēm valodniecībā un literatūrzinātnē. Studijas balstītas pētniecībā. Doktoranti reprezentē sava pētījuma rezultātus dažāda līmeņa konferencēs, publicē zinātniskos rakstus, tostarp, starptautiski citējamus izdevumos, aprobē savas zinātniskās atziņas iekšējā un ārējā mobilitātē, docējot lekcijas par savu pētniecisko tēmu.

4. Studiju programmas licencēšanā saņemto rekomendāciju ieviešana

4.1. Studiju programmas licencēšanas ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju programmā novērtējums.

Īstermiņa rekomendācijas

1. Imatrikulācijas noteikumos papildus informācijai par nepieciešamo iepriekšējo izglītību un iestājpārbaudījumiem, ārvalstu studējošajiem noteikt angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī. Detalizētāku informāciju par iestājpārbaudījuma prasībām un daļām iekļaut uzņemšanas noteikumos, vienlaikus pārliecinoties, ka visām partneraugstskolām informācija tiek norādīta vienādi.

Veiktas izmaiņas imatrikulācijas noteikumos un uzņemšanas prasībās, ārvalstu studējošajiem nosakot angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī, sniedzot detalizētu informāciju par iestājpārbaudījumu prasībām (skat. 5. pielikumu). Informācija visām partneraugstskolām norādīta vienādi.

2. Iesniegt precizētu diploma paraugu, tajā norādot konkrētu piešķiramo grādu.

Precizēta informācija diploma paraugā, norādot zinātnes nozari, kurā tiek iegūts doktora grāds (skat. 6. pielikumu).

3. Iesniegt informāciju par studiju programmas izmaksu aprēķinu, nepieciešamo finansējuma apmēru un nepieciešamo studējošo skaitu, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu.

Iesniegta informācija par studiju programmas izmaksu aprēķinu, nepieciešamo finansējuma apmēru un nepieciešamo studējošo skaitu, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu.

4. Veikt tehniskus precizējumus apliecinājumos par zaudējumu kompensāciju studējošajiem, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.

Veikti tehniski precizējumi apliecinājumos par zaudējumu kompensāciju studējošajiem, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.

5. Noslēgt jaunu rakstisku vienošanos starp DU, LiepU un VeA par kopīgas studiju programmas izstrādi un īstenošanu, jo līgums noslēgts studiju izstrādes brīdī 2020. gadā par kopīgu doktoru studiju programmu „Filoloģija”, bet šobrīd nosaukums ir „Valodu un literatūras studijas”.

Noslēgta jauna rakstiska vienošanās starp DU, LiepU un VeA par kopīgas doktora studiju programmas „Valodu un literatūras studijas” izstrādi un īstenošanu (skat. 7. pielikumu).

Ilgtermiņa rekomendācijas

1. Veikt studiju programmas salīdzinājumu ar LU īstenoto doktora studiju programmu „Valodu un kultūru studijas”, nodrošinot vērtējamās studiju programmas unikalitāti.

DU, LiepU unVeA pārstāvji komunicē par KDSP „Valodu un literatūras studijas” salīdzinājumu ar LU īstenoto doktora studiju programmu „Valodu un kultūru studijas”. Salīdzinājums tiks veikts projekta ietvaros programmas aprobācijas laikā 2023. gada septembrī.

2. Precizēt un stiprināt starpdisciplināritātes aspektu studiju programmā, kā arī precizēt apakšprogrammu un moduļu savstarpējo sasaisti.

DU, LiepU unVeA pārstāvji komunicē par starpdisciplināritātes aspektiem studiju programmā, kā arī par apakšprogrammu un moduļu savstarpējo sasaisti.

3. Pilnveidot kursu aprakstus: paredzot, kur tas nav izdarīts un, ja attiecināms, konkrētas prasības kredītpunktu iegūšanai, norādīt starppārbaudījumu un eksāmena/ieskautes vērtējuma īpatsvaru, patstāvīgā darba organizāciju, kā arī atjaunot obligātās un papildliteratūras avotus; nepieciešams pārskatīt norādītās priekšzināšanas, nodrošinot, ka tās atbilst uzņemšanas prasībām un studiju līmenim; norādīt tikai klātienes studiju formu, attālināto studiju formu paredzēt, ja klātienes studiju formu nav iespējams realizēt.

DU, LiepU unVeA pārstāvji komunicē par studiju kursu aprakstu pilnveidošanu. Studiju kursu apraksti tiks pilnveidoti līdz 2023. gada nogalei.

4. Veicināt KDSP mācībspēku publicēšanos zinātniskos žurnālos vai konferenču ziņojumu izdevumos, kuri indeksēti SCOPUS un Web of Science Core Collection vai iekļauti datubāzē ERIH+.

KDSP padome izstrādās programmas zinātniskās darbības vadlīnijas, tostarp paredzot noteiktas iniciatīvas indeksētu zinātnisko publikāciju (arī kopīgo) sagatavošanas un izdošanas veicināšanai.

5. Savlaicīgi atjaunot eksperta tiesības un/vai iegūt LZP eksperta tiesības, lai ilgtermiņā nodrošinātu nepieciešamo LZP ekspertu skaitu KDSP īstenošanā.

Licencēšanas brīdī LZP eksperta tiesības humanitārajās un mākslas zinātnēs valodniecības un literatūrzinātnes nozarē bija deviņiem KDSP īstenošanā iesaistītajiem docētājiem. Šobrīd LZP eksperta tiesības humanitārajās un mākslas zinātnēs valodniecības un literatūrzinātnes nozarē ir **11** programmas īstenošanā iesaistītajiem docētājiem:

Maija Burima (DU, 05.05.2024.)

Elvīra Isajeva (DU, 07.09.2025.)

Ingrīda Kupšāne (DU, 03.11.2024.)

Sandra Meškova (DU, 06.10.2024.)

Elīna Vasiļjeva (DU, 02.11.2025.)

Agnese Dubova (LiepU, 30.06.2024.)
Dīāna Laiveniece (LiepU, 01.03.2026.)
Linda Lauze (LiepU, 04.01.2026.)
Dace Markus (LiepU, 06.04.2025.)
Ieva Ozola (LiepU, 01.02.2026.)
Tatjana Stoikova (VeA, 07.10.2023.)
Dati ņemti no <https://sciencelatvia.lv/#/pub/eksperti/list>

Rekomendāciju ieviešanas pārskatu skat. 8. pielikumā.